

מידע וטרינרי

את הרי קמח הבשר והעצמות שהצטברו שם (מעל 400 אלף טון), ועוד כ-300 אלף טון שומן בקר, ועדיין מתווספות גופות בקר נגוע שנשחט באופן שוטף ולא נראה סוף לצרה. גם לא פסקו עדיין הופעת מקרים חדשים של בני-אדם שנדבקו לאחר צריכת בשר עוד מזמן – ויש גם מספר מסויים שמתו מזה, בעצם ממחלה הקרויה וריאנט מחלת קרויצפלד-יאקוב (vCJD).

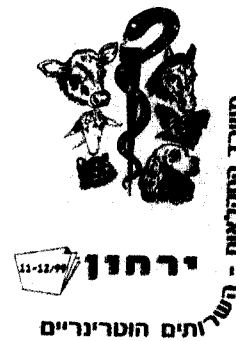
אז מה ליין צרפתי אצל סמ"ב? לכאורה אין קשר בין השניים. אולם, לאחרונה פורסם בעתונות הווטרינרית כי 100,000 בקבוקי יין מאזור אביניון הושמדו. הסיבה – בתהליך המסורתי של ייצור היין באזור זה יש שלב סינון היין דרך קמח דם עגל (יש להניח, תוך כוונה להוסיף צבע אדום עמוק – מ.מ.) בגלל מחלת ספגת המוח נאסר השימוש בקמח דם בתהליך ייצור היין. יינם של אותם יצרנים שהשתמשו השנה בתהליך המסורתי נפסל לשימוש. נאמר במקורותינו: "יין ישמח לבב אנוש" – הפעם לצרפתים לא היתה סיבה לשמחה; אולי לכמה אנגלים דוקא כן, מעין שמחה לאיד.

*

סרית המידע מגלה, שמחלות ותקלות שונות הן מנת חלקן של הרבה ארצות באזורים שונים על פני כדור הארץ. אז יש בת-שחפת בצאן באוסטרליה; מחלה גורמת עיוורון (זמני עד אחרי הצלחת הטיפול) אצל זאב הערבות בארה"ב; **כשל חיסוני בבקר (BIV) בהולנד**, מחלה שפרצה ואובחנה לפני שנה וגרמה לשחיטתם של 1500 ראשי בקר ב-16 חוות הולנדיות. אמנם ידוע, שגורם המחלה הוא ממשפחת lentivirus ושהמחלה רחוקה ממחלת HIV באדם, אך דאגה היתה שם.

מחלת הפה והטלפיים לגורמיה הנגיפיים השונים עדיין מכה, ברוב ארצות המזרח והמחצית הצפונית של אפריקה – גם בבקר וגם בצאן ואפילו חיות בר נפגעות (אם מצאו אותן לצורך בדיקה). למזלנו ולגאוותנו, השו"ט

מידי חודש/ חודשיים מתפרסם ירחון השירותים הווטרינריים שלנו ואפשר למצוא בו הרבה מידע בהקשר רפת ובקר, לא רק של ישראל אלא גם לא-מעט אודות המצב בארצות חו"ל. אמנם לרוב מובא החומר בהקשר

דוגמה טובה לכך היא **סמ"ב (ספגת המוח בבקר, BSE)**, אליה מתייחסות כמעט רבע מסך כל הידיעות בחוברת נובמבר-דצמבר. הודות לפעילות המקדימה והנחרצת של השו"ט הישראלי, אשר כבר בסוף שנות השמונים גרם לאיסור מוחלט של יבוא קמח בשר ועצמות מאנגליה מחשש החדרת מחלת סמ"ב לעדרים שלנו – עד כה לא נתגלה אצלנו אפילו מקרה בודד אחד. פרט לאיסור על יבוא קמח בשר ו/או עצמות מבריטניה לצורך שימוש בתערובות בע"ח אצלנו, גם הוגבלה הכנסת חלקים שונים של טבחות ואברים פנימיים של בקר (מוח, למשל). כך קרה שישראל לא נוגעה במחלה בעוד מספר גדול מתוך ארצות אירופה התעורר לבעיה רק באיחור והמשיך לייבא בקר חי וגם קמח בשר ועצמות מאנגליה. בסופו של ענין, הקהילה האירופאית הטילה איסור מוחלט ולמעשה סגרה את שווקיה בפני בשר בקר ומוצרי הלוואי של שחיטת בקר מבריטניה – לשמחת מתחריה בשוק הבשר, צרפת בעיקר אך גם אחרים.

אחת הבעיות הכאובות של בריטניה היא ההכרח להשמיד באמצעות שריפה מוחלטת

צריכת גבינות רכות שיוצרו מחלב בלתי מפוסטר. מסתבר שכ-20% מכלל הגבינות הצרפתיות מיוצרות מחלב לא מפוסטר כך שהתעורר חשש שמא האירועים באדם יפגעו באופן חמור בתעשיית הגבינות הצרפתית; אי-לואת, ממשלת צרפת יצאה במסע הסברה ואתרעה בפני הסיכון שבצריכת מוצרי חלב בלתי מפוסטרים. בארה"ב כבר הוחרמו כמה משלוחים של נקניקיות הנגועות בחידק ליסטריה. כל משלוח כזה של יום ייצור במפעל המדובר כולל כ-24 טון נקניקיות מקולפות ועד כה פסלו השלטונות כ-900 טון של נקניקיות, אף שלא דווחו אירועי תחלואה בבני-אדם.

בישראל דווחו אירועים של ליסטריזיס באדם: 32 בשנת 1998, 29 מקרים בשנת 1999 – אם גם נרשמה עליה בלתי מבוטלת באבחנת המחלה בבעלי חיים (בקר) בשנה שחלפה, בהשוואה לממוצע האירועים הרב-שנתי (91-95).

*

עד כאן תמצית המידע המוזדקד מתוך דו"ח השירותים הווטרינריים.

שלנו עומד על המשמר וכמעט תמיד מצליח למנוע התפשטות מחלת הפו"ט בקרב עדרינו. זה לא פשוט, כי המחלה עוברת ומועברת גבולות בלי להצטייד באשרות כניסה.

בארה"ב היו אירועי סלמונלוזיס באדם בעקבות צריכה של חלב בלתי מפוסטר; למעשה התברר, שבשני המקרים המצוטטים מקור ההדבקה היה בגבינה בנוסח מכסיקאי שיוצרה מחלב בלתי מפוסטר. על פי החוק, בקליפורניה מותר למכור לציבור הרחב מוצרי חלב שיוצרו מחלב לא מפוסטר, ועם זאת אסור לחקלאי למכור חלב למשווק בלתי מורשה. גם היה מקרה של התפרצות סלמונלוזיס באדם ב-15 מדינות שונות בארה"ב וקנדה – הפעם בעקבות צריכת מיץ תפוזים נגוע. לכן יצאה אוהרה מטעם FDA (רשות המזון והתרופות של ארה"ב), שלא לצורך מיצים בלתי מפוסטרים. אגב, בישראל דווחו 3932 מקרים של סלמונלוזיס באדם בשנת 1999, בהשוואה ל-4923 מקרים בשנת 1998; זה שיפור ניכר, אך מה לעשות, אף אחד אינו מושלם.

ליסטריזיס באדם אובחנה בצרפת, לאחר

**פוזל הכנס
מצעי החלה 2000**

חלבונות

חלבונות הינו קו מוצרים חדשני המעשיר את רמת החלבון בחלב ומשפר קצב גדילה וניצולת מזון

הקו החדשני מכיל ביסודו חלבונים, חומצות אמינו ואנזימים ומחולל שיפור באחוזי רמת החלבון בחלב.

חלבונות (סימן רשום) הינו קו מוצרים חדש, להזנת פרות חלב ומעלי-גירה הנמצא מזה שנים בפיתוח בחממה טכנולוגית כינורות, צמח, עמק הירדן.

חלבונות מכיל חלבונים, פחמימות חומצות אמינו ואנזימים יחודיים המשתחררים בתהליך מבוקר בכרס ובמעיים.

תכונות אלו המקנות שיפור מבוקר ברמת הכרס והגנה על רכיבים חיוניים מאפשרות שיפור בתכולת החלבון בחלב ושיפור הביצועים של מעלי גירה.

חלבונות נבדק בניסויי שדה שנערכו במכון וולקני, באר-טוביה ובצמח והוכיח יכולת עמידות ושחרור מבוקר ברמת הכרס, נעילות במעיים ושיפור מובהק בתכולת החלבון בחלב והביצועים.

השימוש **בחלבונות** יסייע רבות בידי החקלאים לייצר חלב איכותי העשיר בתכולת חלבון ומוצקים כאשר היעד הוא העלאת רמת הרווחיות במשקי החלב.

לבחינת **חלבונות** ברמה של ניסויי שדה במשך שנת 2000 דרושים משקי חלב.

המעוניינים יכולים לפנות לד"ר אליעזר סמולר 050-628125.